

3. Dünya otomobil Sanayii Konferansı Pariste

Beynelmîl Maden İşçileri Federasyonunun otomobil sanayii ile ilgili olarak tertip ettiği 3. ncü dünya konferansı sonbaharda Paris'te yapılacaktır. Dünyada bütün otomobil sanayii ile ilgili temsilcilerin iştirak edecekleri konferansta, üzerinde durulacak konuların başında işçi sayısı, ortalama ücretler, ücretli yıllık izin, grev, iş yerlerinin şartları, ücretlerin ödeme şekilleri, mesai ücretleri, İstihsal, maaşlı müstahdemlerin durumları hakkında istatistik bilgiler verilecektir.

28
MAYIS
1960
C. Ertesi

MADEN-İŞ

Birlikten Kuvvet Doğar

ÜCRETLİ İZİN NİZAMNAMESİ
Yıllık Ücretli İzin Kanununun işyerlerinde tatbikatını gerçekleştirecek olan Yıllık Ücretli İzin Nizamnamesi, Resmi Gazetenin 6 Mayıs tarihli nüshasında yayınlanmış bulunmaktadır.
Değerli işçi arkadaşlarımız nizamnamenin tam metnini gazetemizin 4. nü sayfasında bulacaksınız.

YIL: 4 — SAYI: 44

ON BEŞ GÜNDE BİR ÇIKAR

FIATI 15 KURUŞ

İzmir Şubemizin Kongresi 12 Haziranda Yapılacak Toplantıda Beynelmîl Maden İşçileri federasyonuna iltihak kararı alınacak

İzmir Şubemizin geçen yıl yapılan toplantısına iştirak eden üyelerden bazıları

Sendikamızın İzmir Şubesi Kongresi 12 Haziran Pazar sabahı Tantaş Düşün salonunda yapılacaktır. Kongrede Genel Başkanımız Kemal Türkler de hazır bulunacak ve umumi işçi konuları hakkında önemli bir konuşma yapacaktır. İki yıl önce kurulmuş olan İzmir Şubemizin yıllık Genel Kurul toplantısı bu yıl da olgun bir hava içinde geçecektir.

Enerjik idarecilerinin gayretleri ile her geçen gün biraz daha büyüyen bu şubemizin faaliyetlerinin müsbet bir yolda olduğunu belirten en güzel örnek (Devamı 3. de)

Adnan ARKIN — Şişli Şubemiz başkanı

Adnan Arkin İşten Çıkarıldı

Kısa zamanda ileri faaliyetleri ile Maden - İş Sendikasının Şişli Şubesi başkanını açan mezkûr şube başkanı ve aynı za-

Amerikada işçi ücretleri

1 milyon üyesi olan Amerika Makine İşçileri Sendikası Araştırma Bürosunun tetkiklerinden anlaşılmıştır ki 1950 ile 1959 yılı arasında yapılan kollektif mukaveleler sayesinde işçilerin ücretlerinde %97.1 artma olmuştur. Aynı devrede Amerikada işçi ücretlerindeki artışın ortalaması %76.5 dir.

Bu meydana, 1959 daki anlaşma neticesinde saat ücretine %9.8 bir artma kabul ettirilmiştir.

Geçen yıl yapılan kollektif mukavelelerden her 5 tanesinden 4 ünde ücret zamlarına ilâveten hastalık ve tıbbi yardım meseleleri de kabul edilmiştir. Bu arada bazı kollektif mukaveleler ihtiyarlık sigortasını ele almışlardır.

Levent Gaz Ocağı Fabrikasındaki olay! K. Mehmetçik hakkındaki bazı iddialar Mahkemede

Mithat EBREN — Hak arayıcı temsilcilerimizden biri

Gümüş Motorda Baskı Yapılıyor

Taşıtarla Küçük köy yolu üzerinde kurulu Gümüş Motor Fabrikası işçilerinden ve sendikamızın işyeri temsilcisi olan Mithat Ebrin, işyerinde sendikacılık hareketlerine iştirak et-

(Devamı 3. de)

İsmet DEMİRLUÇ — Şubemizin enerjik başkanı

Türk-iş ve Hür Dünya işçileri

TÜRKİYE İşçi Sendikaları Konfederasyonunun Hür Dünya İşçi Sendikaları Konfederasyonuna üye olması hususunda Çalışma Vekâletine yapılmış olan müracaata henüz müsbet veya menfi bir cevap verilmediği bilinmektedir.

Konfederasyonun bu teşkilâtta üye olmasını zaruri bir ihtiyaç olarak kabullenen sendikalar ve işçiler Hükümetin bu konu hakkında âell bir karara varmasını hakkı olarak arzulamaktadırlar.

Hür memleket işçilerinin üye olduğu teşkilâtın safına karışma arzusunu her vesile ile ihzar eden işçilerin bu işten isteklerinin gerçekleş-

(Devamı 3. de)

Federal Kamyon Fabrikasındaki

RÖPORTAJIMIZ
(Gelecek Sayımızda)

Topkapı şube başkanının işine Nihayet verildi işveren Fabrikanın Selâmeti için idarecimizi çıkartmış!

General Dişik Makinesi fabrikasında çalışan sendikamıza üyen işçilere karşı sistemli bir şekilde baskı yapılmaktadır. Bu baskı hâdiselerinin cümlesinden olmak üzere, işyerinde iki yıldan beri çalışan işçilerden Tevfik Aktürk hiçbir kanuni hak verilmekeksizin işten çıkartılmıştır.

Aynı zamanda Topkapı şubemizin Başkanı olan Tevfik Aktürk arkadaşımıza ötedenberi devamlı bir şekilde sendikamızdan istifa etmesi için baskı yapılmış ve vekilleri, bu arızaların yerine getirilemeyece-

(Devamı 3 de)

Rakılı bir ihtilâf sofrası fiyasko ile sona erdi!

Topkapıda kurulu Saim Öz - mız kanalıyla ücretlere zam kurşun'a ait işyerinde sendika-

(Devamı 3. de)

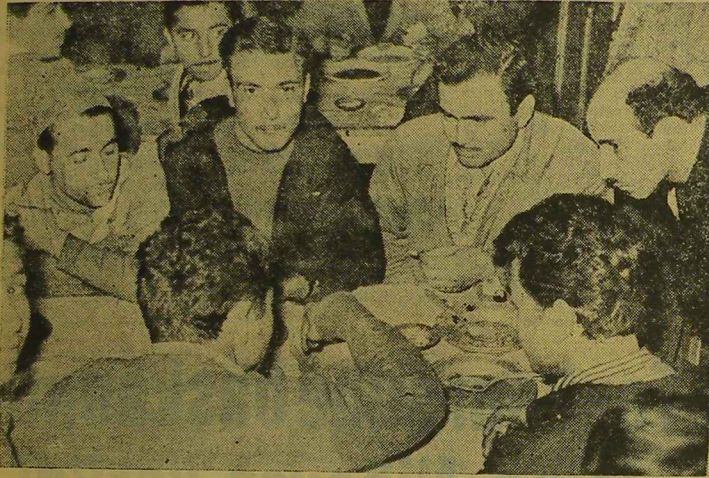

Yapı Kooperatifimizin rasyonel bir şekilde çalışmasında öncülük eden sendikamız başkanı Kemal Türkler ile genel sekreter Ruhi Yümlü, faaliyetleri gözden geçiriyorlar.

Elektro Metal Fabrikasında Reportaj!

Sendikamız ile münasebetlerinde son zamanlarda belirli bir iyimserliğe müşahade edilen Elektro Metal fabrikasında sendikamıza üye işçiler yemek yerlerken görülmektedirler.

Elektro Metal Fabrikasını ziyaret eden sendikamız başkanı Kemal Türkler resimde de görüldüğü gibi yemekten sonra işçilerle hasbihalde.

Elektrometal'de ücretler Konusu ele alındı

Sendikamız idarecilerinin çeşitli işyerlerinde çalışan işçilerin işkâyet konusu meselelerini bilhassa işyerlerine katlar gibi dereke tesbit etmeğe çalışmak - tadırlar. Bu suretle işçi ve işveren arasında bir tesadüfün kurulmasında aracılık eden sendikamız idarecileri aynı zamanda iyi niyetli işverenlerle kurdukları bağlarla işyerlerinin istih - salının artmasına yardımcı ol - maktadırlar.

İşyerlerinin veriminin artma - sına bilhassa önemle dikkat e - den idarecilerimiz işçilerin sos - yal yaşayışlarında belirli inki - safların olabileceğine inanmak - tadırlar.

Kısa bir süre önce Topkapı Mektepepe kurulu Elektro Me - tol Fabrikasında çalışan işçiler adına çıkartmış bulunduğumuz toplulukla iş ihtilafında işve - nin göstermiş bulunduğu yakın anlayışı sayesinde ücretlere tat - min edici bir zam yapılması gerçekleştirildi.

Gün geçtikçe değişen hayat şartları işçilerin geçimlerinde belirli etkileri görülmekte ol - duğundan sendikamız Elektro metal fabrikası işçilerinin zam hususundaki taleplerine ciddi - yetle eğilmiş bulunmaktadır. Adı geçen işyeri selâhiyet - lileri ile sendikamız idareci - lerinin yapmakta olduğu görüş - melerin yakında müsbet bir ge - kilde sonuçlanacağına inanmak - tayız.

Gazetemiz repörtaj ekibi bu işyerini ziyaret ederek işçilerin zamlardan dolayı duydukları memnuniyeti bilhassa yerinde tesbit etmiştir. İşçilere karşı yakın ilgi ve sendikamıza karşı da anlayış gösteren işverenle - rin her vesile ile gazetemizde i - yi hareketlerini belirtmeğe ça - lışacağız. Aksi şekilde hareket edenlerle ise kanunların hima - yesinde sonuna kadar mücadele edeceğiz.

Sendikamız Başkanı Kemal Türkler işçilere ücret - lere zam konusunda çıkartılan toplulukla iş iht - lâfı hakkında izahat veriyor.

BİR kısım işverenlerin sendikaları karşısında bir - rer umacı gibi görmeğe alışmış olmaları işyer - rinde huzursuzluk yaratılmasında başlıca âmıl olma - ktadır. Oysa ki, sendikaların sosyal hayatımızın düzene gir - mesinde oynadıkları tesirleri görebilen bazı işverenler ise, her zaman sendikamızla müşterek mesai yapmaktan geri kalmamaktadırlar.

Şüphesiz karşılıklı anlayıştan meydana getirilen sa - mimiyet kısa bir süre sonra işyerlerine tesir etmekte ve istihsalın artmasında en büyük faktör olmaktadır. Bera - berlik anlayışının tesis edilmesi yalnız işyerlerinin istih - sal kapasitesinin artmasına yaramadığı gibi, milli sana - yimizde de kendisini hissettirmekten geri kalmamak - tadır. Toplum olarak kalkınmanın yalnız işyerlerinin mo - dernize edilmesi ile gerçekleşmeyeceğine inanan sendi - kamız; işyerlerinin verimini arttıracak careler üzerinde de çalışmakta olup bunun için de ihtisas komisyonları kur - mak üzere faaliyete geçmiştir. İşyerlerinin bünyesi tet - kik edilmekte ve prodoktevitaye verdiği önemin derecesini göstermeğe çalışmaktadır.

Avrupa istişari Meclisi Sosyal Anayasayı onayladı

Uzun bir süredenberi üzerinde çalışılan Avrupa Sos - yal Anayasası, Avrupa İstişari Meclisi tarafından onay - lanmıştır. Türkiye'nin de üyesi bulunduğu bu teşkilâtın yetkili uzmanlarına uygun görülen sosyal prensipler ve sosyal hakları, üye devletler yavaş yavaş gerçekle - ştirme zorunluluğunu duyacaklardır. Bu bakımdan Avrupa Sosyal Anayasasını bütün işçilerin çok iyi bilmesi ve prensiplerle uygulama şeklini öğrenmesi gerektir. Bunu da Türk - İş, Türkiye Maden - İş, Teksif gibi büyük işçi - teşekkülleri yerine getirebilir.

Biz bu yazımızda Avrupa sosyal anayasası'nda yer alan prensiplerden çok her memleket - te uygulanması ka - rarlaştırılan maddelerden bir kaçına yer vereceğiz. Bunlar arasında şu ünlü ve günümüzün konusu grev hakkı da vardır.

İşte Avrupa Sosyal Anayasası'nın getirdikleri: İşçiler haftada en çok kırk saat çalışacaklardır. Bu hüküm, daha fazla çalışma olan ülkelerde yavaş yavaş bu miktara indirilecektir.

İşçilere yılda en az üç hafta ücretli izin hakkı tanına - caktır. Demek ki, henüz yeni yürürlüğe giren ücretli yıl - lık izin kanunu bile kısa bir süre sonra Milletlerarası normlara göre yeniden ayarlanacaktır.

İşçilerle işverenler menfaat ayrıklığı hâlinde yürü - rülükte bulunan kolektif iş akitlerinde yazılı kararlar göz önünde tutularak işçilere grev hakkı, işverenlere lokavt hakkı tanımlanmıştır.

Demek oluyor ki, bugün kendiliğimizden grev hak - kını tanıma yoluna gitmeyecek olursak, bağlı olduğumuz Milletlerarası Sosyal Teşekküller, Politik Birlikler bizi bu hakkı işçilere tanımağa götürecektir. Oysa, memleket şart - larını çok iyi bilen bilim adamları ile Millet Meclisinde temsil edilen partilerin yetkili uzmanları ve işçi, işveren teşekkülleri yetkilileri birleşip bir grev ve lokavt hakkı kanunu ön tasarıyı yapabilir. Neden çekiniyoruz?

CAVİT AGEBEY

Soru: İşçi çıkarırken verilen tazminattan vergi kesilir mi?

Cevap: Hayır. Günü saatı he - sapların, kurusuna kadar temiz eline teslim edilir.

DİMİTRO DUHANIS

Soru: Kooperatifin durumu ne alemde, evler olacak mı?

Cevap: Aralarında kıymetli kimselerin de bulunduğu muh - terem kooperatif idare heyetinin çalışmalarını mümkün olduğu kadar takip ederim. Genel Baş - kan Kemal Türkler'in bizzat Koo - peratif müdürü olarak faaliyet - leri de her gün biraz daha se - meresini göstermektedir. İnşaa - lah Maden - İş buradadır mu - vaffak olacak, her üyesini bir yuva sahibi yapmak için elinden geldiği kadar çalışacaktır. Rağ - bet sizden, keramet de onlar - dan. Görmeyi arzu ediniz, sab - rın sonu selâmetir.

VEYSEL ÇAKIR

Soru: İki sene sekiz ay kide - mi bulunan ne kadar tazminat alır?

Cevap: 13. maddenin (c) fı - rası: "İki bir buçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan işçi hak - kında ihbarın diğer tarafla bil - dirilmesinden sonra gelecek al - tıncı haftanın nihayetinde" der. Altı haftalık iş günü kişiye sa - aften hesap edilir, altı haftada ne tutarsa onu almış olur.

SELÂHTİN BRİNCİ

Soru: Bir arkadaşım vefat et - ti, tazminatını ailesi alabilir mi?

Cevap: Eceli ile ölen işçinin kıdem tazminatı mevzuu bahis o - lamaz, mirasçılar böyle bir ta - lepte bulunamazlar. (T. D. 2.7.

Beraber Öğrenelim

Yazar: Nazım NARMANLI

1951 E, 3850 K, 3727 Tik. 4 (1315)

AHMET ÖZMEN

Soru: Size soru sormak için ne yapayım?

Cevap: Faal ve çalışan bir arkadaşınız, kendinizle meşgul olduğunuz gibi etrafı da meş - gul olun, görün ne sualler çı - kar.

ÖMER DEMİRBAŞ

Soru: Sanatkar bir arkada - şın memur olarak işinden ay - rılması için etse tazminat ala - bilir mi?

Cevap: Uzun seneler işçi ola - rak çalıştıktan sonra vazife - sinin memuriyete tebdili iş ak - dinin iki tarafı olarak feshini tazammun eder. Bu itibarla kı - dem tazminatına hak verir. (T. D. 24.9.1951 E, 4183 K. 4727 Tik. 4-13157)

ALİ SARSAR

Yazmış olduğum bütün soru - lara cevap verdiğiniz için te - şekkür ederim.

Cevap: Senin, geniş şekilde ve arkadaşların adına hazırladığın bütün sorular bir arada çok gü - zeldi. Yazımda da teşekkür et - tiklerim ettiğün için teşekkür et - tim. Şimdi yine bilumkabele te - şekkür eder, bütün arkadaşla - rımla beraber size de vazifeli - ze başarılar dilerim.

SÜLEYMAN KÖPRÜLÜ

Soru: Baloda vafde verdimiz, gelemedim; cezam ne?

Cevap: Maden - İş camiasın - ın ceza yok. Mükâfat var, sizin çok toptan ödemelerde bu fikri - nasil bir vazifedizin olduğun - u hamul uygulamaz, (27) Ma -

zu yakından bilirim. Sünnet dü - gününde bütün arkadaşları tak - dir etme imkânını buldum.

MEHMET GÖZÜTOK

Soru: Verilen vazifeye yeti - semedim, Kaanatınız değişti mi?

Cevap: Ne münasebet değeri - kardeşim, Senelerdir cemiyet i - çin nasıl çalıştığını görüyorum. Sen ve senin gibi Allah rızası i - çin etrafına faydalı olmaya ça - lışanların hayranıyım.

NURETTİ KALPCAN

Soru: Bir işçi hem maluliyet hemde ihtiyarlık aylığı alabilir mi?

Cevap: Maluliyet, ihtiyarlık ve ölüm Sigortaları Kanunu - na "Madde: 31 - Hem maluliyet hem de ihtiyarlık sigortasına hak kazanmış olan sigortalıya bu aylıklardan yalnız fazla o - lani, aylıklarının eşitliği halinde de yalnız ihtiyarlık aylığı tahsis edilir.

Bu kanun ile 4772 sayılı ka - nuna göre hak kazanılan aylık lardan birleşmesi halinde sigor - talya veya hak sahibine bu ay - lıkların eşitliği hakı ne tanı - nı: eksik olanının da yarısı, tah - sine edilir. Bu aylıkların eşitliği halinde 4772 sayılı kanuna gö - re başlanan aylığın tamamı, bu kanuna göre başlanan aylığın yarısı verilir. Bu kanuna tev - fikân sermayeye çevrilen aylık - ın yarısı ile bu kanuna göre yapı - lan ceza yok. Mükâfat var, sizin çok toptan ödemelerde bu fikri - hamul uygulamaz, (27) Ma -

luliyet ve ihtiyarlık sigorta - larından birinden aylık bağlan - masında diğerinde de toptan ö - deme yapılmasına hak kazanan sigortalıya yalnız aylık verilir.

HAMDİ BULUT

Soru: Teküdiyem yaklaşıyor, ne yapayım?

Cevap: Fertler değil de, ce - miyetler karşı karşıya olduğu sırada bulunduğunuz nazarı i - tibare alırsak mesele kökten hâl olur. Hocam siz rahatınıza bakın. Sendikamız var, kuruş - na kadar hesap eder, tıkr, tıkr maasınızı da alırsız. Siz ilim ve irfanınızla sağolun.

ABDİN İLTER

Soru: Bir sürü sual sormak için hazırlandım, iyi mi ettim acaba?

Cevap: Hani ya sorabilirsey - niz, ben de sevinse cevab verirdi, düşün yapmış olurudum. Ne yazık ki sorular ortada yok.

Muhterem üye ve okuyucu - larım:

Bazı arkadaşlara rastlıyorum, ne sorayım, diye düşünüyörler. Aklınıza ne gelirse sorun. Ben de sormak soruşturmak ve oku - mak mecburiyetinde kalayım da beraber öğrenelim. Selâmlar, işlerimizi başarılar dilerim.

Mehmet Heseke ağabeyin tat - lı sohbet ve malûmatın hay - ranıyım. Daha sık bilgi konuş - malarımızı arzu ediyorum. Bizler için bir kazaçtır. Kooperatif çalışmalarımıza da teşekkür e - ler..

Ücretli izin Nizamnamesi Yayınlandı

Yıllık Ücretli İzin kanunun işyerlerine tatbikini sağlayacak olan "Yıllık Ücretli İzin Talimatnamesi", 6 Mayıs 1960 gün ve 10493 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmış bulunmaktadır. Nizamnamenin tam metnini işçi kardeşleri - mize sunuyoruz:

YILLIK ÜCRETİ İZİN TALİMATNAMESİ

Tatbik sahası:

Madde 1 — 7467 sayılı kanuna müsteniden işverenler tarafından işçi ve müstahdemlere verilecek yıllık ücretli izinler, 3008 sayılı İş Kanununun 2. maddesinin A ve C fıkraları hükümleri dairesinde mezkûr kanun şümûlüne alınan işyerlerinde bu talimatnamede gösterilen usuller ve şartlar dairesinde yürütülür.

İZİN HAKKININ TESBİTİ:
Madde: 2 — 7467 sayılı kanunun 3. maddesindeki esaslar ve 4. maddesindeki haller gözönünde tutularak her işçi veya müstahdemlin yıllık ücretli izne hak kazandığı tarih 17. maddede sözü geçen yıl - lık ücretli izin defterinin bu - na mahsus sütununa kaydo - lunur.

Yıllık ücretli izin hakkını iktisad eden işçi ve müstahdemleri gösterir listeler işveren tarafından 15. maddede - ki esaslar dairesinde işyerin - de ilân olunur.

İZİN KULLANMA DEVRELERİ

Madde: 3 — İşveren veya işveren vekilleri 10. maddede sözü geçen izin heyeti veya 18. maddede müsteniden bu - nun yerine kaim olanlarla iş - tirecek suret ile, işyerin - de yürütülen işlerin mahiyeti, hususiyet ve faaliyet devre - lerine göre yıllık ücretli izin lerin her yıl senenin muay - yen bir devre veya devrele - rinde verileceğini tayin ve bu hususu işyerinde ilân ede - bilirler.

İZİN TALEBİNİN ZAMANI:

Madde: 4 — İşçi veya müstahdem yukarıdaki madde - lere göre hak ettiği yıllık ücretli iznini kullanmak iste - diği zaman izin hakkını iktisap tarihinden sonra ve mezkûr zamandan en az bir ay önce işverene yazılı ola - rak bildirir.

İşveren veya işveren vekil leri bu talepleri 10. maddede sözü geçen (izin heyeti)ne tevdi ederler.

TALEBİN ŞEKLİ:

Madde: 5 — İşçi veya müstahdem yıllık izin talepname - sinde, adını, soyadını, varsa sicil numarasını, iznini hangi tarihler arasında kullanmak istediğini ve yol izni talep e -

dip etmediğini zikreder.

İzin heyeti veya işveren ta - lep olunan izin kullanma ta - rihi ile mukayyet değildir. Şu kadar ki izin sıra ve mü - navesini göstermek üzere mezkûr heyetçe tertiplene - cek listelerin tanzimi sırasın - da bu talepler imkân daire - sinde nazarı itibara alınır.

Aynı tarihte rastlayan izin taleplerinde işyerindeki küde - mi fazla olanlar tercih olu - nur.

Yol izni taleplerinden bu müddeti kullanmadan işe av - detleri halinde işveren veya işveren vekili işçi veya müstahdem, bu müddetin hül - lünden evvel işe başlatmaya mecbur değildir.

YUKARI DERECEDEKİ İZİN SÜRESİ:

Madde: 6 — İzin heyeti ta - rafından tesbit olunan izin kullanmadan evvel Kanunun 5. maddesinde gösterilen kü - deme göre daha yukarı dere - cede izin müddetine hak ka - zanan işçi veya müstahdeme bu izin süresi tatbik olunur.

UMUMİ YILLIK İZİN:
Madde: 7 — İşveren veya işveren vekili Nisan ayı bida - yedi ve Ekim ayı gayesi ara - sında kalan devreye rastla - mak kaydı ile işyerinin ve iş - çilerin tamamına şamil umu - mi bir izin zamanı tesbit ve tayin edebilir.

Bu usulün tatbiki halinde izin heyeti izin cetvelini, bü - tün işçi ve müstahdemler ay - nı zamanda izne başlayacak ve Kanunun 5. maddesindeki izin sürelerine ve yol izni ta - leplerine göre her işçi veya müstahdemlin izin süresinin hitamını gösterecek şekilde tertip ve ilân eder.

İşveren veya işveren vekili umumi izin devresini, bu dev - rede yıllık ücretli izin hak - kını henüz iktisap etmeyen iş - çisi veya müstahdemlere dahdi - temsil edilir.

Şu kadar ki: müteakip yıl veya yıllarda umumi izin u - sulünün tatbik edilmemesi halinde bu gibilerin mütea - kip yıllık ücretli izne hak ka - zanacağı tarih, umumi e - ssaslar dairesinde tesbit ve ta - yin olunur.

İŞYERİNİN EMNİYETİ:

Madde: 8 — Umumi izin tatbiki halinde işveren veya işveren vekili işyerinin mu - hafazası, tesisat veya makina ların bakımı, hazırlanması, temizlenmesi veya emniyeti gibi zaruretlerin mevcudiyet - i halinde bu zarureti karşı - layacak miktarda işçi veya müstahdemi umumi izin dev - resine iltihal etmiiyebilir.

Bu durumda olanların yıl - lık iznileri umumi izin dev - resinden evvel veya sonra ve

diledikleri tarihte verilir.

DAİMİ İŞÇİLER:

Madde: 9 — Kanunun 3. maddesinin son fıkrasında sö - zü geçen ve mahiyeti itib - a ile bir yıldan az süren mev - sim veya kampanya işlerinin yürütüldüğü işyerlerinde dai - mi olarak çalışan işçi veya müstahdemlerin yıllık ücretli iznileri hakkında dahi bu ta - limatname hükümleri tatbik olunur.

İZİN HEYETİ:

Madde: 10 — İşçi veya müs - tahdem sayısı (100) yüzden fazla olan iş yerlerinde işve - ren veya işveren vekilinin tay - in edeceği bir zatin başkan lığı altında bir işçi ve bir müstahdem temsilcisinden müteakip bir izin heyeti teş - kil olunur. Reislin bulunma - dığı zamanlarda heyete, aynı usul ile seçilecek yedek riya - set eder.

Heyetin işçi üyesi ve iki ye - deği işyerindeki işçi temsilci - leri tarafından ve müstah - dem üyesi iki yedeği müs - tahdemlerin en yarısından bir fazlasının iştirak edeceği bir toplantıda açık rey ile tayin ve tesbit olunur.

Eksilen aza ve yedekler ay - nı usul ile ikmal olunur.

Asli üyelerin bulunmadığı zamanlarda toplantılara ye - deklerden biri reis tarafın - dan iştirak ettirilir.

HEYETİN VAZİFE VE SELAHİYETLERİ:

Madde: 11 — İzin heyeti - nin vazife ve selahiyetleri a - şağıda gösterilmiştir.

a) İşçi ve müstahdemler tarafından verilir işveren ve ya vekili tarafından heyete tevdi edilecek olan taleplere göre hazırlayacağı izin lis - telerini işverenin tasdikine sunmak,

b) İşçi veya müstahdemlerin umumiyet itibarıyla yıllık izin hakları üzerinde vaki olacak müraacaat veya şikâyetlerini tetkik ederek neticesini işve - rene ve alakalıya bildirmek.

c) Her yıl ücretli izinlerin daha istifadeli ve eğlenceli ge - çirilebilmesi için kamplar ve ya geziler tertip etmek im - kânlarını ve bunun işç ve müstahdemlerle bunların aile - leri efrafi için en az külfet yükleme çarelerini aramak ve bu konuda işverenin de alma - sı mümkün bulunan tedbir - leri etüd ve işverene müza - kere etmek.

d) 17. maddede göre işve - ren tarafından tutulması ge - reken yıllık ücretli izin def - terini tetkik ederek yıllık izin hakkını iktisap eden işçi ve müstahdemlerin en az her 15 - günde bir listesini hazırlaya - rak, tasdik ve işyerinde ilân - edilmek üzere işverene tevdi - etmek

GÖZÖNÜNDE TUTULACAK HUSUSLAR:

Madde: 12 — İzin heyeti iş - çisi ve müstahdemlerin izin lis - telerini hazırlarken işçi ve müstahdemlerin kıdem dere - devrede bulunmuşları zaru - ret ve mazeretlerini işin ak - samadan yürütülmesini, işçi ve personel miktarını göz ö - nünde bulundurmaya mecb - urdur.

TOPLANTI ZAMANLARI:

Madde: 13 — İzin heyeti kendisine mevdu vazifeleri ifa etmek üzere reisin daveti - si en geç 15 günde bir defa - telerini, izni muayyen bir ve yıllık izin cetvellerinin iz - harı sırasında lüzum ve iht - yaca göre iş saatleri içinde toplanır.

Toplantılarda itilaz olu - nan kararlar ve yapılan işler bir deftere sıra ile kayıt ve imza olunur.

YAZI İŞLERİ:

Madde: 14 — İzin heyeti - nin yazı, muhaberat ve büro işlerinin gerektirdiği eleman ve büro malzeme ve dosyası işveren tarafından temin olu - nur.

YILLIK İZİN LİSTELERİ:

Madde: 15 — 11. maddenin 4. fıkrasına ve 12. maddeye göre izin heyeti tarafından hazırlanacak listelerde:

- a) İşçi ve müstahdem adı ve soyadı
- b) Varsa işyeri sicil numarası,
- c) Yıllık ücretli izin hak - kını iktisap tarihi.
- d) İşyerindeki kıdemi.
- e) İzninin başlangıç tarihi.
- f) İznin sona erdiği tarih.
- g) Yol izni gün sayısı,

İZNE HAK KAZANANLAR LİSTESİ:

Madde: 16 — 11. maddenin (d) fıkrasına müsteniden izin heyeti tarafından hazırlana - cak "Yıllık ücretli izin hak - kını iktisap edenler listelerinin de ":

- a) İşçi veya müstahdem adı ve soyadı,
- b) İşçi veya müstahdem bir evvelki yıllık izin hakkını iktisap ettiği tarih.
- c) "Yıllık ücretli izin hak - kını ilk defa kullanmaları için, işçi ve müstahdem işe giriş tarihi,
- d) İşçi veya müstahdem kanunun 4. maddesi şümülü - dünda kalan hizmete sürati iktisaplarına ait gün sayısı

ve cetvelin bir sütununa çeşitli tıktı sebeplerine göre muh - telif sütunları da açılabilir.)

e) İşçi veya müstahdem yıllık ücretli izin hakkı için bir yıl çalışma şartını ikmal ve yıllık ücretli izin hakkını iktisap ettiği tarih, gösterilir.

YILLIK ÜCRETİ İZİN DEFTERİ:

Madde: 17 — İşveren veya işveren vekili çalıştırdığı işçi ve müstahdemleri kaydetmek üzere bir yıllık ücretli izin defteri tutmaya ve bu defte - ri talep vukuunda salâhiyetli memurlara ibrazı veya izin heyetine tevdi mecburdur.

Mezkûr defter her işçi ve ya müstahdem 10 yıllık ü - cretli izin durumunu bir arada ve müteakip bir şekilde irae edecek surette tertiplenir. Def - terde her işçi veya müstahde me tahsis olunacak sayfa veya kısmın ihtiva edeceği malû - mat ve tertip şekli talimatna - me ekinde gösterilmiştir.

İşveren veya vekili dilerse her işçi veya müstahdemlin yıl - lık izin durumunu aynı esas - lar dairesinde kartoteks sis - teminde de yürütebilir.

İZİN HEYETİ KURULMA - YAN İŞYERLERİ:

Madde: 18 — İşçi veya müs - tahdem sayısı yüz veya daha az olan işyerlerinde 11. ve mü - teakip maddelerde zikrolunan mameleler ve işler işverne ve

ya vekili veya bunların tay - in edeceği bir zat ile işçi ve müstahdemlerin kendi arala - rında toplanarak açık oyla se - çenekleri müsterek bir temsil ci tarafından aynı esaslar ve usuller dairesinde yürütülür.

SİGORTALILARIN SEÇİMLERİ:

Madde: 19 — 11 ve 18. maddelerde mezkûr seçimler işbu ta - limatnamenin Resmî Gazete ile neşrinin takip eden 15 gün için de lera ve ikmal olunur. Ve her iki yılda bir işyerindeki işçi temsilcisi seçimlerini takip eden bir ay içinde yenilir.

ÜCRETİN TEDİYESİ:

Madde 20 — İşveren veya işveren vekili işçi veya müs - tahdemlin izin devresine ait ücreti ile tediyesi aynı devreye rastlayan sair ücret ve ücret mahiyetindeki haklarını, izne başlamadan ödemeye mecbur - dur.

Madde: 21 — 6467 sayılı ka - nunun 12. ve 13. maddelerine müsteniden Çalışma Vekâleti tarafından hazırlanan bu ta - limatname Resmî Gazete ile neşri tarihinde yürürlüğe gi - rer.

Sigortalı işçiler,yol kazası

Yazan: Dr. Özaş TAN

İktisatlar sigorta himayesi - ni ortadan kaldırmazlar. Mesela: İşe giden yolda, işçinin iş esnasında yemek üzere bir bakkal dükkânı - na girerek yiyecek maddesi satın alması halinde olduğu şayet arka binada yer alı - yorsa, bu halde sigorta hi - mayesi arka binanın dış ka - pısında başlar (13). Bu de - mektir ki sigortalı, ana bi - na ile aka bina arasında uzanan avluda maruz kaldı - ğı veya kalacağı kazaya kar - şı sigorta himayesinin ist - fide edecektir.

4 - YOLUN İNKİTAA - UĞRAMASI
Yolun inkitaa uğraması halinde sigortalı işyeri ile ikametgâhı arasındaki yol üzerinde değildir. Bu yüz - den inkittanın devamı müd - detince de siortalının bah - settiği haklardan faydala - namaz. Bununla beraber mühim addilemeyen inkı - talar sigorta haklarının düş - mesi için kâfi değildir. Me - selâ sigortalının üzerinde bulunduğu caddenin sağ ta - rafında, aynı caddenin sol tarafında bulunan vitrine makmak maksadıyla o ta - rafa geçmesi (14). Sigorta olması veya karşılığı bir - dostupla bir müddet hasb - al etmesi hallerinde oldu - ğu gibi (15).

Bu ölçü nispetteki inkıta - lar haricinde bazı kısa ve işyeri faaliyetleri ile daha mil - li bir rabatası bulunan in -

kitatın ne kadar devam etmesi icap icap ettiği ve hangi halde işyeri faaliye - tinden bir gözümler mevzu - bahis olacağı hususunda her hâdisiye izin bağlayıcı o - labilecek kat'i bir ölçü söy - lenemez. Çünkü bu gibi hal - lerde sadece inkittan ne ka - dar devat ettiği hususu de - ğil, aynı zamanda sigorta - lıyı böyle hareket etmeye sevkeden ahval de nazarı itibara alınmak lâzımdır.

Mesela işyerinde ikametgâ - hına avdet eden bir işçinin bu yol üzerinde mevcut o - lan bir lokantaya uğraması orada yemek yemesi v. s. halinde işçi tarafından ya - pian bu itevakkufun, nor - mal addilebilecek hudut - alr dahilinde yapıp yapıp -

madığı nazarı dikkate al - mak gerekir. Mu misalede inkıta ve onun devamı mese - lesinin tesbiti hususunda in - kıta sebep olan müferit bir takım hâdiseleri de he - saba katmak icap eder: İ - sni ne nispette ağır ve yo - ruca olduğu, devamı ve böyle bir işin yola devam edebilmek için ne kadar bir -

(Devam Edecek)

MADEN - 15
Türkiye Maden, Madeni Eya ve Makina Sanayi İşçileri Sendika - sı adına

Sahibi ve Yazı İşleri müd. KEMAL TÜRKLER
İdarehane: İstanbul Cakaköyü, Nuruosmaniye Caddesi No. 33
Telefon: 27 31 39

Baskıldığı yer VAKIT MATBAASI

Unutamadığım MAZİ!

Yazan: ZEKİ UTKU

Dünyanın ve Memleketimizin en fazla topluluğunun bulundu - ğu dev Şehirlerini ve memleketi - mizin ihtiyarlarından, çocukla - rından başka, erkekleri az olan beş haneli köylerinden, beş yüz haneli olanlarına kadar birçok yerlerini gördüm ve türlü hatı - ralar edindim. Fakat nedense mazide yaşamış olduğum bu tat - lı hatıralar, Bakırköyde ve bil - hasa Emaye Fabrikasında bu - lduğum 14 sene zarfında ya - şamış olduğum üzücü ve hoş o - lan hatıralar kadar alımla gel - mijyor.

Dünyanın en güzel şehirle - rinden biri olan eşsiz İstanbu - lumuzun sayılı ve fabrikalar muhiti olan, birçok kıymetli bü - yüklerimizin yetişmiş olduğu Ba - kırköy,

Ve. Fındıklıdan, Bakırköy'e bütün herşeyinle, yeni tesis e - den ve Türkiye'nin en büyük Emaye Fabrikasına göç eden işçisi ile, İdarecisi ile, Patronu ile birbirine kaynaşmış bir top - luluk.

İşçi yeni muhitindeki fabrika - sına geldiği zaman, Fabrika İ - daresi tarafından her türlü ar - zuuna yerine getirilir, zehirli iş - lerde çalışan işçiyeye yogurt ve - rilir. Fabrikada işçi paydos et - tiğinde üstündeki yağlarını te - mizleyebilmesi için duşlarda sı - cak su ile yıkanır ve işçi yıkan - ma suları da sabunun köpürme - sine elverişli terkos'dan alınır

di. Arkadaşlar arasında tam manası ile bir kardeşlik hava - sı hüküm sürer, herkes büyü - ğünden, küçüğüne kadar her hususta birbirine yardımcı olu - dur.

İş yeri iş vereni, muhtelif iş - bebler yüzünden Fabrikayı Ano - nim Şirket yapınca, bütün her - kes daha iyi imkânlarla sahip olacağını düşünerek sevin - mişti.

Aradan seneler geçtikten son - ra, şimdi bu iş yerini eski fab - rika ile mukayese ediyor ve ti -

ziliyorum.

Habuki neler düşündüğüm - ü, istediğim bazı şeylere İdare ta - rafından ne güzel sözler veril - mişti. Hepimiz biliriz; Bir ane - oğluna, (Sözlerinin kölesi oldu - ğunu hiç bir zaman unutma.) der. Birde, hiçbir zaman söylen - mediği halde insanı bağlayan, u - nutulmaması gereken vâadlere vardır. Mesela; Sürekli bir il - giyle bir genç kızı heyecanlan - dıran bir delikanlıyı düşünelim.

İstediği sadece gönül eğlendir - mektir. Günün birinde ortadan kaybolur. Bu da verilmiş bir sözün tutulmamasından baş - ka bir şey değildir. Beş sene